

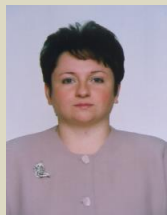
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Шифр та назва спеціальності	Усі спеціальності	Факультет / Інститут	Соціально гуманітарних технологій
Назва освітньо-наукової програми	усіх докторів філософії	Кафедра	Педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна

ВИКЛАДАЧ

Ігнатюк Ольга Анатоліївна, Olha.Ihnatiuk@khi.edu.ua; ignatyuk@kpi.kharkov.ua; olgaignatyuk2016@gmail.com

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім.акад.І.А.Зязюна НТУ «ХПІ». Досвід роботи – 25 років. Автор понад 250 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Педагогічний контроль в системі освіти», «Основи наукових досліджень», «Психолого-педагогічні основи особистісного розвитку фахівця», «Методологія і логіка педагогічної діяльності у вищій технічній школі»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на формування в слухачів розуміння і використання новітньої інформації щодо проблем вищої школи, новацій у сфері вищої освіти, питань освітніх стратегій, загальноєвропейської системи гарантій якості освіти, європейської кредитно-трансферно-накопичувальної системи, компетентностей та результатів навчання тих, кого навчають. Розглянуто особливості організації освітнього процесу в умовах освітніх трансформацій. Обговорюються питання освітніх стратегій, цілей і особливостей освітніх систем, різні контексти в яких може відбуватися навчання. У центрі уваги знаходяться питання вибору, розробки, аргументації та застосування форм, методів, технологій навчання у ЗВО з урахуванням сучасних викликів, освітніх стратегій, вибір та застосування в освітньому процесі сучасних методик та інноваційних педагогічних технологій, знаходження рішень у професії, використовуючи науковий підхід.
Мета та цілі	Виробити у аспіранта теоретичні уявлення та практичні навички щодо готовності до науково-педагогічної діяльності за обраним фахом у професійній підготовці майбутніх конкурентоспроможних фахівців
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - залік
Результати навчання	Демонструвати здатність аналізувати цілі та особливості освітніх систем, знання традиційних та інноваційних технологій навчання і виховання, розробляти та аргументувати вибір форм, методів, технологій навчання у ЗВО з урахуванням сучасних викликів, освітніх стратегій та умінь застосовувати їх на практиці у ЗВО
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.
Пререквізити	«Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності»

Вимоги викладача	Аспірант зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна спілбеса за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно відвідуваність і регулярна підготовленість до занять. Без особистої присутності аспіранта підсумковий контроль не проводиться.
-------------------------	--

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Вступ до дисципліни, мета, цілі, результати навчання. Мета та завдання вищої освіти.	Практичне заняття 1	Формула успіху сучасного спеціаліста на ринку праці	Самостійна робота	Конкурентоздатний фахівець, вимоги до нього
Лекція 2	Державна політика у сфері вищої освіти	Практичне заняття 2	Стратегічні напрями розвитку ЗВО		Місія і візія сучасного фахівця
Лекція 3	Освітні стратегії. Освітнє лідерство.	Практичне заняття 3	Моделі, напрями, тенденції сучасної професійної освіти		Мегатенденції в освіті вищої школи
Лекція 4	Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти. НРК	Практичне заняття 4	Національна рамка кваліфікації: зміст та призначення		Характеристика здобувача вищої освіти
Лекція 5	Студентоцентрикований підхід у підготовці сучасних фахівців	Практичне завдання 5	Базові поняття студентоцентризованого навчання		Питання загальноєвропейської системи гарантій якості освіти
Лекція 6	Професійно-педагогічна діяльність: її сутність і структура	Практичне заняття 6	Готовність до педагогічної діяльності: характеристика структурних компонентів		Роль і місце викладача в підготовці сучасного фахівця (на прикладі спеціальності). Погляди майбутнього викладача на стан особистісного розвитку компонентів готовності до викладацької діяльності та шляхи розвитку
Лекція 7	Теоретичні та методичні основи навчання (дидактика)	Практичне заняття 7	Психолого-педагогічні умови та методи активізації пізнавальної діяльності слухачів		Інноваційні методи навчання у підготовці здобувачів ЗВО (на прикладі спеціальності)
Лекція 8	Формування готовності майбутнього викладача до викладацької діяльності у вищій школі	Практичне заняття 8	Методика підготовки викладача до проведення основних видів занять		Професійна компетентність, педагогічна майстерність, професійна культура: їх структура та співвідношення понять
Лекція 9	Педагогічна взаємодія учасників навчального процесу вищої школи	Практичне заняття 9	Технологія педагогічного співробітництва у вищій школі		Педагогічні умови ефективного освітнього середовища
Лекція 10	Актуальні проблеми розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції в європейський культурно-освітній простір (лекція-конференція)	Практичне заняття 10	Вища освіта в Україні в контексті інтеграції в європейський культурно-освітній простір		Підготовка ІДЗ (виступ із презентацією) Участь в обговоренні підходів до їх розв'язання проблем вищої професійної освіти Оберіть одну із запропонованих тем: 1. Вища освіта на порозі глобальних змін 2. Освітні потреби або чого хочуть студенти 3. Конкурентоздатний заклад вищої освіти – це ... та інші за тематикою дисципліни Відповідно до обраної теми підготуйте виступ. Обґрунтуйте, як ви використали знання при підготовці виступу, у тому числі охарактеризувати формування Європейської системи вищої освіти в Україні.

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Закон України «Про вищу освіту» Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Розвиток лідерського потенціалу національної гуманітарно-технічної еліти: монографія/Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Гура Т.В., Ігнатюк О.А., Резнік С.М., Мовчан Я.О./за заг ред О.Г.Романовського та О.С.Пonomарьова. _Харків:НТУ «ХПІ», ФОП Мезина В.В., 2017. -292 с.
3. Програма, методичні вказівки та контрольні завдання з дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» для здобувачів освітньо-наукового рівня «доктора філософії» усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання /уклад. О.Г.Романовський, О.А.Ігнатюк. - Х.:НТУ «ХПІ»,2016.- 36 с.
4. Рашкевич Ю.М., Таланова Ж.В. Європейська кредитно-трансферно-накопичувальна система: довідник користувача, переклад з англ.; За ред. Проф. Ю.М.Рашкевича та доц. Ж.Б.Таланової .Рекомендовано МОНУ як методичні вказівки для працівників ВНЗ. – Львів: вид-во Львівської Політехніки, 2015.-106 с.
5. Дубініна О.М., Ігнатюк О.А. (2020) Методика діагностики професійно значущих якостей педагога-лідера // Теорія і практика управління соціальними системами. №1. С.68-79 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2020.1.08
6. Dubinina, O. N., Ihnatiuk, O. A. & Sereda, N. V. (2020), "The Phenomenon of Responsibility for the Preparation of Professional Leaders of Digital Generation", Information Technologies and Learning Tools, no. 79(5), pp. 325-340, available at: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3931>, DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v79i5.3931> (Accessed 21 October 2020).
7. Оксана Дубініна, Ольга Ігнатюк, Наталія Середя (2020) Теоретико-емпіричні аспекти визначення змісту поняття "професійна відповідальність педагога-лідера" // Теорія і практика управління соціальними системами. №3. С. 83 – 92 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2020.3.09
8. Dubinina, O. N., Ihnatiuk, O. A. & Sereda, N. V. (2020), Pedagogical Acme-Technology Of Formation Of Responsibility Among Leader-Professionals During The Process Of Professional Education // Теорія і практика управління соціальними системами. № 4. (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/>
9. Olga Ignatyuk Developing leadership skills for doctoral students in the Technical University// Abstracts of II International Scientific and Practical Conference "EURASIAN SCIENTIFIC CONGRESS", February 24-25, 2020, Barcelona Academy Publishing, Barcelona, Spain, 2020. – P.252-256. <http://sci-conf.com.ua>
10. Ігнатюк О.А., Дубініна О.М. Моделювання професійно значущих лідерських якостей майбутніх викладачів вищої школи в умовах освітніх трансформацій // Матеріали VI Міжнарод. наук.-практ. конф. Наукова школа академіка І.А.Зязюна у працях його соратників та учнів: м. Харків, 28-29 травня 2020 / НТУ «ХПІ»: збірник наук. праць. – Харків: НТУ «ХПІ», 2020. С.269-273
11. Пономарьов О.С., Романовський О.Г., Ігнатюк О.А., Згурська М.Ф. Професійна культура педагога: навч.метод. посібник.- Харків:НТУ «ХПІ», 2011. – 198 с.
12. Енциклопедія освіти/ Акад.пед.наук України; головний ред.В.Г.Кремень. – Київ:Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
13. Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Пазиніч С.М., Черваньова З.О., Гайворонська В.В. Зміст і сутність педагогічної діяльності:навч.посібник. – Харків:НТУ «ХПІ»,2007. – 226 с.
14. Марушкевич А.А.Педагогіка вищої школи.Теорія виховання. – Київ:Київський ун-т ім.Т.Шевченка,2005. – 426 с.
15. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи.-Київ:Центр учбової літератури, 2009. – 238 с.
16. Товажнянський Л.Л., Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Бондаренко В.В., Черваньова З.О. Основи педагогіки вищої школи:навч.посіб. – Харків:НТУ «ХПІ», 2005. – 600 с.
17. Гура О.І. Педагогіка вищої школи:вступ до спеціальності.- Київ:Центр навчальної літератури,2005. – 224 с.

Основна

1. Романовський О.Г., Ігнатюк О.А., Середя Н.В. Особливості формування педагогічної майстерності здобувачів освітньо-наукового рівня «доктор філософії» на засадах міждисциплінарного підходу і концепції Педагогіки добра академіка І.А.Зязюна // «Теорія і практика управління соціальними системами:філософія, психологія, педагогіка, соціологія».- Харків:НТУ «ХПІ», 2018.- №4. – С.3-15
2. Ігнатюк О.А. Моделювання викладання педагогічних дисциплін у процесі підготовки майбутніх докторів філософії в умовах технічного університету //Адаптивне управління: серія Педагогіка №6(11),2019 [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://adaptive.org.ua/> завантажити збірник Педагогіка №6(11),2019.
3. Ігнатюк О.А. Характеристика результатів навчання та викладання дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» майбутнім докторам філософії в умовах технічного університету // Інноваційні програми, проекти в психології, педагогіці і освіті:Міжнарод.наук.-практ.конф.:м.Одеса, 15-16 березня 2019 / ГО «Інститут інноваційної освіти»;Науково-практичний центр прикладної інформатики НАН України:збірник наук.праць.- Одеса:ГО «Інститут інноваційної освіти»,2019. – С.49-50
4. Ігнатюк О.А. Модель оцінки реалізації наукового потенціалу здобувачів вищої освіти рівнів «магістр» та «доктор філософії» спеціальності «Освітні, педагогічні науки» //Модифікація та наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій: III Міжнарод.наук.-практ.конф.:м.Київ, 24-25 січня 2020/ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-практичний центр прикладної інформатики НАН України: збірник наук.праць. – Київ: ГО «Інститут інноваційної освіти», 2020. – С.12-16.
5. Ігнатюк О.А., Дубініна О.М. Особливості розробки та заповнення методики з визначення коефіцієнту сформованості лідера // Modern science: Problems and Innovations: Abstracts of The 3rd International Scientific and practical conference, June 1-3,2020.SSPG Publish. Stockholm, Sweden.2020. Pp.332-339. URL: <http://sci-conf.com.ua>
6. Ольга Ігнатюк Готовність до інноваційної педагогічної діяльності майбутніх докторів філософії як стратегія і результат якості підготовки в технічному університеті //Актуальні проблеми педагогічної освіти: нова цілі, досвід та перспективи: I Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю: м.Запоріжжя,10 квітня 2020. – Запоріжжя: ЗНУ,2020. – С.12-14.
7. Ігнатюк О.А. Реалізація положень контекстного навчання при вивченні курсу «Основи педагогіки вищої школи» аспірантами технічного університету / Ігнатюк О.А. // Сучасні педагогічні технології в освіті: збірник науково-методичних праць.–Харків:НТУ «ХПІ», 2012. – С. 87-93
8. Ігнатюк О. А. Формування готовності майбутнього інженера до професійного самовдосконалення: теорія і практика: [монографія] / О.А. Ігнатюк. – Харків: НТУ «ХПІ», 2009. – 432 с.
9. Ігнатюк О.А. Зміст і структура поняття «педагогічна майстерність» у вимірах науковців та майбутніх докторів філософії економічних та інженерно-технічних спеціальностей // Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації: Міжнарод. наук. інтернет-конф.: м.Переяслав-Хмельницький, 28 листопада 2018 р.: збірник наук.праць. – ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди», 2018. Вип.41.С. 311-313. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://confscientific.webnode.com.ua/завантажитиЗбірник_№41.pdf

Додаткова

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

Сутність понять «педагогіка» і «педагогіка вищої школи». Визначення та характеристика об'єкту, предмету педагогіки вищої школи. Сутність поняття «педагогічна система», «освітня стратегія», «освітня система», «цілі освітньої системи», «місія і візія ЗВО». Державна політика у сфері вищої освіти. Освітні стратегії. Освітнє лідерство. Мега тенденції в освіті вищої школи. Характеристика системи вищої освіти в Україні. Якість вищої освіти. Основна мета вищої освіти. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти. Національна рамка кваліфікації. Студентоцентричний підхід. Характеристика випускника вищої школи. Компетентності та результати навчання. Педагогічний процес як динамічна система. Ознаки суб'єктності освітнього процесу у вищій школі. Характеристика студентського періоду життя людини. Умови успішної адаптації до навчання у ЗВО. Психолого-педагогічні умови та методи активізації пізнавальної діяльності слухачів. Зміст і структура педагогічної діяльності. Готовність до викладацької діяльності. Педагогічна майстерність, зміст, структура, особливості формування. Професійно важливі якості педагога. Протипоказання до педагогічної діяльності. Структурні компоненти готовності майбутнього викладача до викладацької діяльності у вищій школі, умови і шляхи їх розвитку. Педагогічна взаємодія учасників навчального процесу вищої школи. Основні форми навчання у вищій школі. Методи навчання. Традиційні та інноваційні методи навчання у підготовці здобувачів ЗВО. Інновації в освіті. Види і форми самостійної роботи слухачів. Особливості контролю у вищій школі. Педагогічні умови ефективного освітнього середовища.

ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

Аудиторне приміщення, дошка

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності аспіранта	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	82-89	B	добре	
	74-81	C		
	64-73	D	задовільно	
	60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання		
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Поточне тестування та самостійна робота										ІЗ	Підсумковий залік	Сума
Змістовий модуль 1										20		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.
 Розподіл балів за теми змістових модулів:
 Відвідування лекційних занять та робота аспіранта на лекції – 2 бали,
 Робота на практичних заняттях – 2 бали,
 Виконання завдань для самостійної роботи – 2 бали.
 Усього – 6 балів за кожною темою.
 Оцінювання індивідуального завдання (складання завдання та виступ)* входить до ЗМ1,

Зміст роботи за темою	технологічна частина	Захист роботи (виступ)	Сума
до 5	до 7	до 8	20

Положення про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг студентів від 23.02.2018
<http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/dokumenti-ntu-hpi-2/>

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури.

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни